

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 487

van **CHRIS JANSSENS**

datum: 15 februari 2023

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Aankoop van landbouwgronden door het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) en Natuurpunt - Evolutie

Het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) heeft recentelijk alweer een groot stuk landbouwgrond aangekocht. Deze keer gaat het om een stuk grond van 30 hectare in Lichtervelde, dat naar verluidt aangekocht werd aan een gemiddelde prijs van maar liefst 113.400 euro per hectare. In totaal zou de aankoopsom zo 3,4 miljoen euro bedragen, prijzen waarmee de doorsnee (beginnende) landbouwer nooit kan concurreren. Het Agentschap voor Natuur en Bos zou deze landbouwgrond gebruiken om te bebossen. De Vlaamse Regering besliste in het regeerakkoord echter om vooral in groene bestemmingen te gaan bebossen. Het ANB zou eerder al aangegeven hebben dat het budget voor de aankoop van grond om de natuurdoelstellingen van de Vlaamse Regering te realiseren 'onbeperkt' zou zijn.

Ondertussen bevestigde ook milieuorganisatie Natuurpunt haar rol als 'grootste grondverwerver in Vlaanderen' door de aankoop van een gebied van 142 hectare van een adellijke familie in Geel. Een deel van dit gebied bestaat ook uit landbouwgrond. Voor de aankoop zelf wordt ongeveer 4 miljoen euro betaald, waarvan Vlaanderen zelf 3,5 miljoen euro op tafel legt.

1. Op welke manier garandeert de minister dat er voldoende landbouwgrond beschikbaar en betaalbaar blijft voor de (beginnende) Vlaamse landbouwers? Zijn er extra maatregelen/initiatieven nodig om de beschikbaarheid en betaalbaarheid van landbouwgrond te garanderen? Zo ja, welke en wanneer zal de minister daartoe actie ondernemen?
2. Welke jaarlijkse bedragen ontvingen het Agentschap voor Natuur en Bos en Natuurpunt sinds 2012 van de Vlaamse Regering? Welk budget diende jaarlijks als werkingssubsidie, welk budget werd jaarlijks als projectsubsidie(s) toegevoegd? Welk budget ging jaarlijks naar beide organisaties met als specifiek doel het aankopen van gronden? Hoe verklaart de minister bepaalde evoluties in deze bedragen?
3. Hoeveel hectare grond kochten het Agentschap voor Natuur en Bos en Natuurpunt jaarlijks sinds 2012? Hoeveel hectare van de aangekochte grond was bij zowel het ANB als Natuurpunt landbouwgrond? Hoe evalueert de minister de evoluties bij zowel het ANB als Natuurpunt?

ANTWOORD

op vraag nr. 487 van 15 februari 2023

van **CHRIS JANSSENS**

1. Het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen gaat uit van een toename van de oppervlakte bestemd als natuur- en reservaatgebied tot 150.000 ha en een toename van de oppervlakte bestemd als bosgebied tot 53.000 ha. De bijkomende bestemmingen natuur en bos kunnen daarbij worden gerealiseerd door een omzetting van agrarisch gebied naar een bos en/of natuurbestemming, met een behoud van minimum 750.000 ha agrarisch gebied. Via het AGNAS-proces (de afbakening van de agrarische en natuurlijke structuur) worden de open ruimtebestemmingen gebiedsgericht en geïntegreerd met elkaar afgewogen. Momenteel is er nog steeds ca. 780.000 ha agrarisch gebied en worden de doelstellingen inzake natuur en bos nog niet gehaald. De aankoop van gronden die vandaag in agrarisch gebruik zijn voor de realisatie van natuurgebieden, is niet de stuwende kracht achter de hoge aankooprijzen.
2. Voor de jaarlijkse subsidies betaald aan Natuurpunt door het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) verwijzen we naar het antwoord op de schriftelijke vraag 606 van 14 maart 2022 en de schriftelijke vraag 410 van 26 januari 2023.

De budgetten voor aankoop van gronden door het ANB worden gegeven in tabel 1. Sedert 2020 is het reguliere aankoopbudget van ANB tijdelijk gestegen door de extra budgetten die ter beschikking gesteld zijn in kader van bosuitbreiding en Blue Deal (Vlaamse Veerkracht).

Tabel 1: Budget voor de aankoop van gronden door ANB.

Jaar	Boscompensatie budget (k€)	Regulier aankoop-budget (k€)	Totaal aankoop-budget (k€)
2012	3.151	15.333	18.484
2013	3.470	14.368	17.838
2014	2.780	11.398	14.178
2015	398	9.157	9.555
2016	3.256	13.902	17.158
2017	6.072	16.979	23.051
2018	2.180	25.978	28.159
2019	9.783	19.711	29.493
2020	6.142	34.895	41.037
2021	5.377	34.293	39.670
2022	5.952	61.555	67.506

3. De gronden verworven door Natuurpunt worden niet bijgehouden in een GIS-laag. Derhalve is niet geweten hoeveel hectare van de aangekochte grond is gelegen in bestemming landbouw.

Het ANB houdt vanaf 2019 de aangekochte gronden bij in een GIS-laag. Dit maakt dat vanaf 2019 GIS bevestigingen kunnen uitgevoerd worden om de ruimtelijke bestemming

van de verworven gronden te kennen (resultaat: zie tabel 2). Uit deze cijfers blijft dat sedert 2019 gemiddeld 1/3 van de aangekochte gronden gelegen was in een gele gewestplanbestemming. Dit aandeel is niet veranderd over de jaren heen. Belangrijk is wel te weten dat het elke "gele" gewestplanbestemming betreft, en dit

- a) zowel binnen als buiten speciale beschermingszones. Dus percelen die gelegen zijn binnen een habitat- of vogelrichtlijngebied en een agrarische bestemming hebben zijn hier inbegrepen;
- b) voor de brede reeks van agrarische bestemmingen, dus percelen met de bestemmingen brongebied, agrarische gebieden met ecologisch belang, valleigebied enz. zijn hier ook inbegrepen.

Tabel 2: Totale oppervlakte verworven door ANB en oppervlakte gelegen in gele gewestplanbestemming.

Jaar	Totale oppervlakte (ha) verworven door ANB	Oppervlakte (ha) verworven door ANB en gelegen in gele bestemming
2019	724	232
2020	985	337
2021	1.130	394
2022	1.429	464